

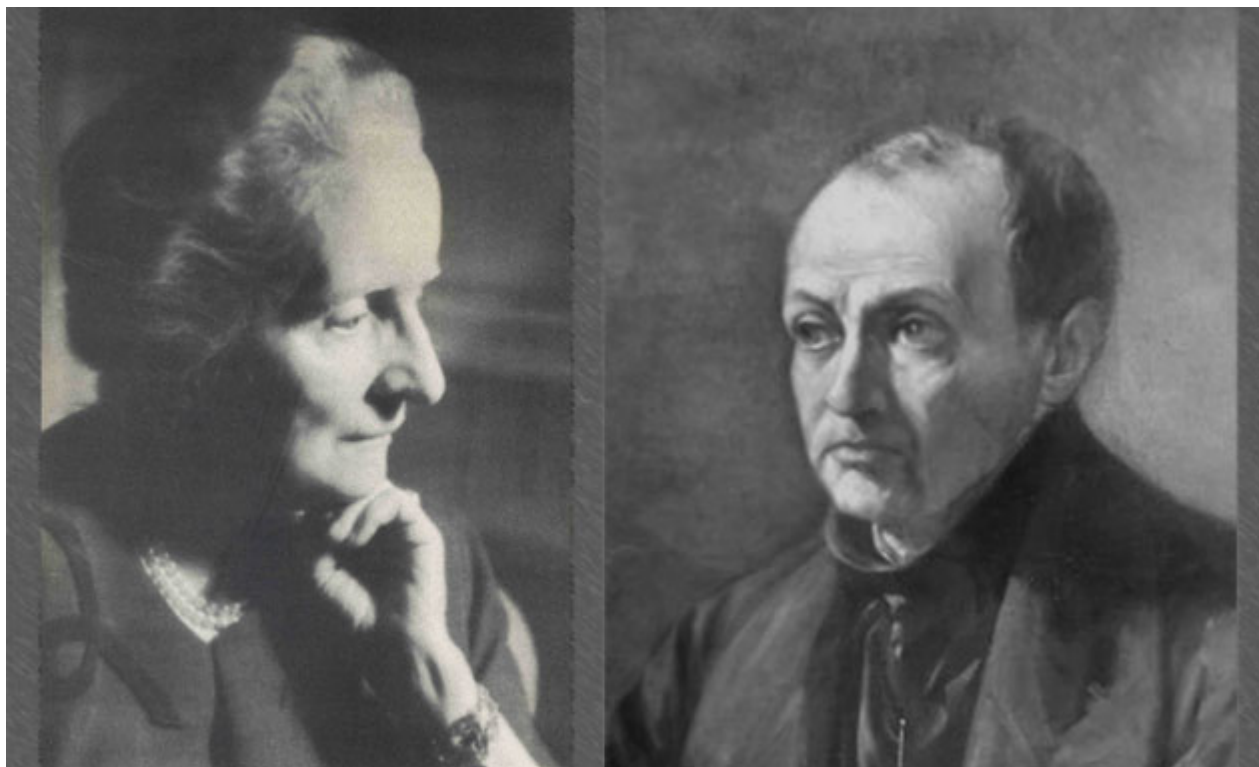
15 Ιουλίου 2013

## Η αναγκαιότητα του παγκόσμιου ημερολόγιου

Επιστήμες / Αστρονομία - Αστροφυσική - Διάστημα

Στράτος Θεοδοσίου, Καθηγητής Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Αστρονομίας Πανεπιστημίου Αθηνών





*Η πρώτη προσπάθεια εισαγωγής ενός νέου, παγκόσμιου ημερολογίου, έγινε στο Παρίσι το 1849, από τον φιλόσοφο Auguste Comte (δεξιά) και η τελευταία (:) από την Elisabeth Achelis (αριστερά) στη Νέα Υόρκη το 1930.*

**Το καθολικώς αποδεκτό Γρηγοριανό ημερολόγιο θεωρείται καλό και πρακτικό, αλλά δεν είναι τέλειο. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η παράθεση των αδυναμιών του, που έχει οδηγήσει διάφορους αστρονόμους και φιλόσοφους προτείνουν τη μεταρρύθμιση και αναθεώρηση των ημερολογιακών υποδιαιρέσεων, χωρίς να θίγουν τη μέθοδο αντιμετώπισης του δίσεκτου έτους.**

Το Γρηγοριανό ημερολόγιο είναι απλό και ακριβές, αφού το πολιτικό έτος του είναι εναρμονισμένο σχεδόν πλήρως με το τροπικό έτος. Επιπλέον καλύπτει τις καθημερινές ανάγκες μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Εντούτοις παρουσιάζει ορισμένες ατέλειες, ως προς τον τρόπο υποδιαίρεσής του που δυσχεραίνουν τις συναλλαγές και προξενούν διάφορα πρακτικής φύσεως προβλήματα. Όπως: Οι μήνες δεν έχουν την ίδια διάρκεια, δεν είναι δηλαδή πολλαπλάσια του 7 (της εβδομάδας), αλλά κυμαίνονται από 28 έως 31 ημέρες χωρίς καμία τάξη. Επίσης τα ονόματα των τεσσάρων τελευταίων μηνών δεν ανταποκρίνονται στην αριθμητική τους σειρά. Η 1η Ιανουαρίου, αφετηρία του πολιτικού έτους, δεν αντιστοιχεί σε κανένα σημείο της τροχιάς του Ήλιου. Δηλαδή ούτε σε ισημερίες, ούτε σε τροπές, ούτε ακόμα στη Γέννηση του Ιησού Χριστού, ημερομηνία από την οποία ξεκινά η χρονολόγηση. Ακόμα και οι εποχές, δηλαδή τα τέσσερα τρίμηνα του έτους, είναι και αυτές άνισης διάρκειας με αρχή και τέλος οποιαδήποτε ημέρα της εβδομάδας.

Οι ίδιες ημερομηνίες των μηνών, όπως επίσης και των ετών, δεν πέφτουν στην ίδια ημέρα της εβδομάδας. Οι μήνες και το ολόκληρο έτος δεν περιλαμβάνουν ακέραιο αριθμό εβδομάδων, με άμεσο αποτέλεσμα κάθε έτος να αρχίζει σε διαφορετική ημέρα της εβδομάδας. Από Πρωτοχρονιά σε Πρωτοχρονιά έχουμε μετάθεση μιας ημέρας για τα κοινά έτη ή δύο ημερών για τα έτη που ακολουθούν δίσεκτα έτη, ενώ τα Χριστούγεννα γιορτάζονται οποιαδήποτε ημέρα της εβδομάδας.

Οι ατέλειες αυτές έχουν τα παρακάτω επακόλουθα:

α) Δεν είναι δυνατόν να σταθεροποιηθούν οι κινητές γιορτές, αφού δεν είναι δυνατόν να σταθεροποιηθεί το Πάσχα, που για τους Ορθόδοξους γιορτάζεται οποιαδήποτε Κυριακή μεταξύ 4ης Απριλίου και 8ης Μαΐου, ενώ για τους Δυτικούς Καθολικούς και Διαμαρτυρομένους οποιαδήποτε Κυριακή μεταξύ 22ας Μαρτίου και 25ης Απριλίου.

β) Εξαιτίας των κινητών γιορτών και της μη σταθερότητας του Πάσχα, που κυμαίνεται εντός περιόδου 35 ημερών, δεν είναι δυνατός ο ετήσιος προγραμματισμός εκδρομών, συγκοινωνιακών δρομολογίων, κρατήσεων θέσεων στα ξενοδοχεία κλπ.

γ) Σε κάθε μήνα δεν αντιστοιχεί ο ίδιος αριθμός εργάσιμων ημερών, με άμεσο αποτέλεσμα να δημιουργούνται εμπόδια στον καταρτισμό των προϋπολογισμών των διαφόρων Οργανισμών, στη Στατιστική Υπηρεσία και στις εμπορικές σχέσεις.

δ) Επίσης, δεν είναι δυνατή η ομοιόμορφη καθιέρωση των αργιών στα έτη και έτσι δυσχεραίνονται το εμπόριο, οι διεθνείς σχέσεις, η βιομηχανία κ.ά.

Για να βελτιωθούν όλα αυτά τα προβλήματα του Γρηγοριανού ημερολογίου και προκειμένου να αποκτήσουν, τουλάχιστον τα χριστιανικά κράτη, ένα γενικής χρήσεως Παγκόσμιο ημερολόγιο, πάνω από 150 χρόνια, διάφοροι αστρονόμοι και φιλόσοφοι προτείνουν τη μεταρρύθμιση και αναθεώρηση των ημερολογιακών υποδιαίρέσεων, χωρίς να θίγουν τη μέθοδο αντιμετώπισης του δίσεκτου έτους.

Για λόγους όμως καθαρά αστρονομικούς, που επιβάλλονται από την ίδια τη φύση της μέτρησης του χρόνου είναι επιβεβλημένη:

α) Η διατήρηση της μέσης ηλιακής ημέρας και του τροπικού έτους, όπως επίσης και

β) Η διατήρηση της εβδομάδας λόγω της πανάρχαιας συνήθειας και της

θρησκευτικής της βάσης.

Τελικά, πρέπει να τονίσουμε ότι ενώ οι αστρονομικές διευθετήσεις του Γρηγοριανού ημερολογίου το καθιστούν σχεδόν τέλειο εφόσον σχεδόν το ταυτίζουν με το τροπικό έτος των εποχών, οι εσωτερικές υποδιαιρέσεις του (μήνες, εβδομάδες) θα μπορούσαν να είχαν διευθετηθεί καλύτερα, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τις ανθρώπινες κοινωνικές ανάγκες.

Με στόχο αυτές τις καλύτερες εσωτερικές διευθετήσεις του Γρηγοριανού ημερολογίου, προτάθηκαν διάφορα σχέδια ημερολογιακών ανακατατάξεων, που γενικά χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Εκείνων που προτείνουν γρηγοριανό έτος 13 μηνών και των άλλων που ορίζουν τη διάρκειά του ίση με 12 μήνες.

**<http://bit.ly/117DUPJ>**